

شماره یا نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف

مهر مدرسه

کد امتحان:	۲-۲۴۰۰۲/۰۲
تاریخ آزمون:	۱۴۰۰/۰۴/۰۲
عنوان:	فقه استدلالی ۱
کتاب:	دروس تمهیدیه - جلد اول
محدوده:	کتابهای طهارت (۱۱۸-۳۹)، زکات (۲۲۵-۲۰۱) و خمس (۲۳۷-۲۲۶) (چاپ جدید)
حذفیات:	مستندات بحث غسل تا ابتدای نجاسات (ص ۹۴-۶۳) و مستندات بحث زکات

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد طلسمی: مدرسه علمی: شهرستان: استان:

۰/۵

۱- کدام یک از احکام «أب مضاف» صحیح نیست؟ ص ۴۳

- الف. آنه اذا لاقی نجاسة تنجس الا اذا كان مقداره كثيراً جداً.
- ب. آنه اذا لاقی نجاسة تنجس الا مع التدافع.
- ج. آنه ليس بمطهر من الحدث و الخبث.
- د. آنه نظيف حتى تعلم أنه قدر.

۰/۵

۲- روایت: «اذا انقطعت درة البول فصب الماء» بر چه مطلبی دلالت می کند؟ ص ۵۱

- الف. کفایت یک بار آب کشیدن منتجس به بول
- ب. کفایت یک بار آب کشیدن محل بول
- ج. لزوم تطهیر هر منتجس به بول با آب
- د. لزوم تعدد غسل موضع بول

۰/۵

۳- به نظر مصنف، حکم «عصیر عنبی» و «عصیر زبیبی» پس از غلیان و قبل از ذهاب ثلثین، از حیث «حلیت یا حرمت»، چیست؟ ص ۹۹

- الف. حرام - حلال
- ب. حلال - حلال
- ج. حلال - حرام
- د. حرام - حرام

۰/۵

۴- گزینه صحیح در مورد «سیره» کدام است؟ ص ۱۱۶

- الف. سیره دلیل لفظی است که اطلاق نداشته و به قدر متیقن اکتفاء می شود.
- ب. سیره دلیل لیبی است که اطلاق نداشته و به قدر متیقن اکتفاء می شود.
- ج. سیره دلیل لیبی است که به دلیل اطلاق، مفید عموم است.
- د. سیره دلیل لیبی است که اطلاق دارد.

۰/۵

۵- کسی که ادعای فقیر بودن می کند، در چه صورتی زکات دادن به او جایز است؟ ص ۲۱۳

- الف. فقیر بودن او در گذشته و عدم علم به خلاف آن
- ب. شهادت یک عادل به فقر او
- ج. استفاده فقر از ظاهر حال
- د. عدم علم به کذب او

۰/۵

۶- دلیل اینکه از ربح کسب، مخارج سال کم می شود نه مخارج ماه و روز چیست؟ ص ۲۳۰

- الف. اطلاق مقامی
- ب. روایات خاص
- ج. سیره عقلاء
- د. آیه خمس

۷- چرا با فرض تدافع (ریختن آب قلیل از بالا به شیء متنجس) قسمت بالا نجس نمی‌شود؟ دو دلیل بنویسید. ص ۴۴

جواب: دلیل اول: چون به نظر عرف، یک مایع به دو مایع تبدیل می‌شود؛ یعنی قسمت بالا و قسمت پایین آن مایع؛ پس با نجس شدن قسمت پایین، قسمت بالا به پاکی، باقی می‌ماند.

دلیل دوم: زیرا به نظر عرف قسمت عالی از نجاست سافل متأثر نمی‌شود. و چون نسبت به کیفیت سرایت نجاست نص خاص وارد نشده است لذا به همان نظر عرف عمل می‌شود.

۸- در مورد محل مسح سر در وضوء سه دسته دلیل وجود دارد:

(۱) آیه شریفه «و امسحوا برؤوسکم»؛

(۲) روایت «مسح الرأس علی مقدمه»؛

(۳) روایات دال بر جواز المسح علی مؤخر الرأس.

نظر مصنف در جمع بین این ادله را تبیین نمایید. ص ۵۵ و ۵۶

جواب: اطلاق آیه با روایت دوم که دال بر لزوم مسح بر جلوی سر است، تقیید می‌خورد (۰/۷۵ نمره) و روایات گروه سوم نیز باید حمل بر تقیه یا توجیهاتی دیگر شود (۰/۷۵ نمره)، زیرا همه‌ی فقها از این روایات اعراض نموده و هیچ یک بر اساس آنها فتوی نداده‌اند پس این روایات قابلیت تعارض با روایت دوم را ندارند (۰/۵ نمره). (رساندن مفهوم کافی است).

۹- با توجه به عبارت: «الروایات فی مسألة نجاسة الكتابی مختلفة. طایفة يدل علی النجاسة و طایفة يدل علی الطهارة. و قد يقال بترجیح الأولى لموافقتهما الكتاب الکریم: (انما المشركون نجس) (توبه: ۲۸) و الأولى أن یقال: إن روایات النجاسة لاتدل علی إثبات النجاسة الذاتية» دو

دلیل اولویت مذکور را توضیح دهید. ص ۱۰۳

جواب: دلیل اول: امکان جمع عرفی؛ زیرا تا زمانی که جمع عرفی ممکن باشد نوبت به ترجیح و تقدیم یک طرف به واسطه مرجحات نمی‌رسد. و در اینجا نیز جمع عرفی امکان دارد به این بیان که روایات دال بر نجاست را بر نجاست عرضی حمل کنیم. (۱ نمره) (رساندن مفهوم کافی است). دلیل دوم: احتمال دارد مقصود از «نجس» در آیه شریفه، نجاست معنوی باشد نه نجاست ظاهری که محل بحث است.

۱۰- چگونگی تطهیر هر یک از موارد زیر را با آب کثیر بنویسید. ص ۱۰۵

الف) الآتية التي تنجست بولوغ الكلب: جواب: یک بار با خاک و یک مرتبه با آب کثیر.

ب) الآتية التي تنجست بشرب الخنزیر: جواب: هفت مرتبه

ج) اوانی الخمر: جواب: سه مرتبه

د) الثوب الذي تنجس بالبول: جواب: یک مرتبه

۱۱- عبارت: «شرايط الوجوب فی النقدين: أ) النصاب و هو فی الذهب عشرون مثقالاً و من ثم أربعة اربعة و الفريضة ربع عشر....» را تبیین کرده، دو شرط دیگر را نیز بنویسید. ص ۲۰۴

جواب: یکی از شرایط وجوب زکات در سکه های طلا و نقره، رسیدن به حد نصاب است که این حد نصاب در طلا، بیست مثقال است (دینار شرعی معادل یک مثقال است) و بعد آن چهار تا چهار تا، نصاب اضافه می‌گردد، یعنی از ۲۰ سکه تا ۲۴ سکه نصاب ۲۰ است و از ۲۴ سکه تا ۲۸ سکه نصاب ۲۴ است و مقدار واجب زکات یک چهلیم است. (۱ نمره) شرایط دیگر: ۱- سکه رایج معامله باشد. ۲- یک سال بر آن بگذرد. (۱ نمره)

۱۲- در مسأله زکات فطره به سؤالات ذیل پاسخ دهید: ص ۲۱۶

الف) به نظر مشهور ابتدا و انتهای وقت وجوب زکات فطره برای کسانی که نماز عید فطر نمی‌خوانند چه زمانی است؟

جواب: ابتدا: غروب شب عید فطر؛ انتها: زوال (ظهر) روز عید فطر. (۱ نمره)

ب) پرداخت زکات فطره چه کسانی بر انسان واجب است؟

جواب: خود شخص، و همه کسانی که در شب عید فطر نان خور او محسوب می‌شوند از جمله مهمانی که نان خور او محسوب شود. (عیلوله بر او صدق کند). (۱ نمره)

۱۳- نصاب معادن برای وجوب خمس چیست؟ در عبارت: «الخمس يتعلق بالباقي بعد استثناء مؤونة التحصيل إذا كان المجموع بقطع النظر عن الإستثناء بالغاً حد النصاب» آنچه زیر آن خط کشیده شده ناظر به چه مسأله‌ای است؟ دو قول در این مسأله را بنویسید. ص ۲۲۳ و ۲۲۴

جواب: ۲۰ دینار (۰/۵ نمره). هر چند هنگام پرداخت خمس ابتدا هزینه‌های تحصیل معدن کسر می‌گردد و خمس بقیه پرداخته می‌شود؛ ولی به نظر مصنف، اگر مجموع معدن به حد نصاب برسد خمس آن واجب است؛ ولی برخی (از جمله صاحب جواهر) قائلند به اینکه اگر مقدار باقی مانده بعد از کسر مخارج، به حد نصاب برسد خمس واجب می‌شود. (۱/۵ نمره)

«سامانه پیام کوتاه ۰۵۰۰۱۷۱۷۱۴۴۳۱ معاونت آموزش آماده دریافت پیشنهادات و انتقادات پیرامون سؤالات امتحانی می‌باشد.»

«در صورت ارسال پیام کوتاه، ذکر کد امتحان و شماره سؤال به صورت دقیق جهت امکان بررسی و وابگویی ضروری می‌باشد.»